

Saksframlegg

Saknummer	Utvalg	Møtedato
15/20	Utvalg for natur- og ressursforvaltning	17.06.2020
89/20	Formannskapet	17.06.2020

Høring og offentlig ettersyn - forslag til forskrift om snøskuterløyper i Porsanger kommune

Vedlegg til saken:

- 1 Høringsdokument
- 2 Foreslått løypenett
- 3 Reindrift_raster
- 4 Fylkesmannens uttalels_ varsel om oppstart § 4a_ Porsanger kommune
- 5 Innspill til Porsanger kommunes revidering av forskrift om skuterløyper (002)
- 6 20132-01-1 Skredfare- og risikovurdering for snøscooterløype
- 7 Kartlagte friluftslivsområder
- 8 Reindrift_vektor

Sakens bakgrunn

Porsanger kommune har et omfattende løypenett for snøskuter, og ferdsel med snøskuter er en viktig fritidssyssele for mange av kommunens innbyggere. Tidligere var det fylkesmannen som fastsatte skuterløyper i kommuner i Nord-Troms og Finnmark. Etter lovendring i 2015 fikk kommunene selv hjemmel til å fastsette snøskuterløyper med tilhørende bestemmelser om rasting. Det ble samtidig bestemt at alle eksisterende løyper skulle godkjennes etter nytt regelverk dersom løypene fortsatt skulle kunne benyttes etter sesongen 2020/2021.

Vedlagt høringsdokument utreder virkninger og konsekvenser av forslag til nytt skuterløypenett for Porsanger kommune iht. til utredningskravene i motorferdselsforskriften. Bestemmelsene skal vedtas som en lokal forskrift.

Formannskapet skal ta stilling til om høringsforslaget skal fremmes ved å sende det ut på høring og legge det ut til offentlig ettersyn. Høringsforslaget skal sendes på høring etter reglene for høring av kommuneplan, jmfør plan- og bygningsloven § 11-14. Dette innebærer at forslaget skal sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn, kunngjøres i minst en lokal avis og gjøres tilgjengelig i digitale medier. Fristen for å gi uttalelse er minst seks uker. På grunn av fellesferien foreslår Kommunedirektøren av høringsperioden utvides til ni uker.

Etter høring skal forskriften vedtas av Kommunestyret eller et annet folkevalgt organ som er delegert kompetansen. Det skal fremgå av vedtaket hvordan innkomne uttalelser til forslaget og konsekvensene av snøskuterløyper med bestemmelser har vært vurdert, og hvilken betydning disse er tillagt. Kommunens vedtak om å fastsette forskrift om snøskuterløyper kan påklages av en angitt gruppe privatpersoner, organisasjoner og offentlige myndigheter.

Vurdering

Forslaget er utredet etter kravene satt i Motorferdselforskriftens § 4a. Dette innebærer at det er gjort vurderinger opp mot støy, friluftsliv, naturmangfold, bolig- og hytteområder, landskap, reindriftshensyn, verneområder, kulturminner og kulturmiljø samt sikkerhet for de som kjører og andre. Det er også gjort overordnede vurderinger opp mot samlet belastning for naturmangfold, reindriftshensyn, friluftslivsområder og sikkerhetshensyn.

Særlig om naturmangfold

Motorferdsel i utmark kan utgjøre en belastning på naturmangfoldet. Snøskuterløyper kan blant annet ødelegge for hekkende rovfugl, ynglende rovvilt eller spesielt sårbar natur. Kommunene har plikt til å utrede virkningene løypene vil ha for naturmangfoldet.

Miljødirektoratet har her presisert at plikten til å ta hensyn til naturmangfoldet må anses som brutt dersom løypene med tilhørende rasting legges for nær hekkeplasser, hi, spillplasser eller liknende, slik at det er fare for at hekking- og yngling oppgis, eller gjennom særlig sårbare eller truede botaniske forekomster der skader på vegetasjon eller markdekke kan oppstå ved tynt snødekke.

Medvirkning

Kommunedirektøren har tatt utgangspunkt i foreslått løypekart fra 2015, og mange av disse traseene er foreslått inn i denne forskriften. Det er blitt avholdt 14 møter med lokale foreninger og ressurspersoner. I tillegg har kommunen deltatt på åpent møte og holdt innlegg om fastsettelse av skuterløyper med Porsanger snøskuterforening. Lokale ressurspersoner er også blitt engasjert for å måle inn enkelte av de nye løypetraseene med GPS. Kommunen har også hatt medvirkningsmøter med berørte reinbeitedistrikt. Medvirkningsopplegget er nærmere beskrevet i utredningsdokumentet.

Særlig om reindriftshensyn

Det er et absolutt krav i nasjonal forskrift § 4a at løypene ikke skal «være til vesentlig skade eller ulempe for reindriften». Reindriftsinteressene står derfor i en særstilling ved etablering av snøskuterløyper. Løyper som virker inn på reindriftenes særverdiområder og minimumsområder vil normalt anses for å være til vesentlig ulempe for reindriften. Reindriftenes arealbruk er ikke statisk, og endringer i beitetilgang, snøforhold med videre kan medføre store endringer i arealbruk i enkelte år eller over tid. Fylkesmannen har uttalt at det vil legges stor vekt på reindriftenes egne uttalelser om hva som anses å medføre vesentlig skade eller ulempe.

Fylkesmannen uttaler følgende i sin forhåndsuttalelse: «Hvorvidt løyper i særverdi eller minimumsområder er til vesentlig skade eller ulempe for reindriften, vil være en skjønnsmessig vurdering. Det må tas forbehold om at reinbeitedistriktets planer og arealkart ikke er oppdaterte. Kommunen må derfor se hen til reindriftnæringens innspill i høringsprosessen. Om en løype er til vesentlig skade eller ulempe vil

spesielt gjelde der reindrifta selv går imot løyper og der det kreves at kommunen fastsetter avbøtende tiltak for å unngå konflikt.»

Dette betyr at dersom kommunen vedtar løyper i strid med negativ uttalelse hvor det påpekes at løypen virker negativt inn på et særverdiområde innenfor beitetiden, er det stor sjanse for at en eventuell klage vil bli tatt til følge av fylkesmannen. Fylkesmannen har uttalt muntlig til kommunen at dersom en klage fra et reinbeitedistrikt fører fram og løypen anses å være til vesentlig skade eller ulempe, vil dette føre til at hele forskriften oppheves og sendes tilbake til kommunen for ny behandling. Dette vil da sette arbeidet tilbake og føre til behov for ny høringsrunde, og muligheter for nye klager fra de som blir påvirket av løypenettet. En slik prosess kan trekke ut i tid og kan i ytterste konsekvens føre til at Porsanger kommune i en periode kan stå uten et gyldig løypenett. Et eksempel på en lang prosess for å få opprettet en konfliktfylt løype er Leina-løypen i Bardu kommune som to 5 år å opprette.

På bakgrunn av dette har hovedfokus fra Kommunedirektørens side vært å få løypeforskriften klar før dagens løypeforskrift oppheves 1.7.2021. Kommunedirektøren har derfor ikke foreslått løyper som vi ut ifra forhåndsuttalelser og medvirkning med reindriften er sikker på at vil medføre klage og der vi mener det er stor sjanse for at klagen blir tatt til følge. Kommunedirektøren foreslår at utredning av mer konfliktfylte løyper eventuelt bør tas tak i ved en senere anledning. Kommunedirektøren påpeker likevel at det foreslås en omfattende utvidelse av løypenettet.

Løypeforslaget

Det foreslås et løypenett med total lengde på om lag 753 km, noe som innebærer en økning i total løypelengde med 131 km, fra 621 km.

Det foreslås å beholde dagens løypenett i sin helhet. Under gjengis de største forslagene til nye løyper og endringer av løyper:

- Omlegging av løype 1
- Løype fra Bringnes, Treviknes, Veidnes, Olderfjorddalen hyttefelt, Salletjohka, Solrud (Ytre Billefjord), Trollholmsund, Kolvik, Lakselv hotell, Sentrum, Østerbotn, Skogende, Gjøkenes, Skoganvarre camping, Luostejok hyttegrend, Otermoen, Luovosvarri hyttefelt, Hestnes og boliger og hytter i Børselv.
- Interne løyper i Gaggavann hyttefelt
- Avlastningsløype for løype 23
- Løype fra nedrevann til løype 17 ved GP.
- Omlegging av løype 17 gjennom skytefeltet. Kommunedirektøren foreslår videreføring av løype ut på Gaggavann.
- Omlegging av løype i Cahpiljohk hyttefelt
- Snarvei mellom løype 7 og 9.
- Løype mellom Gagga og Lavkavann
- Utvidelse av løype 13 ned Lakselva til Sarpula
- Omlegging av løype 15 opp Brennelva
- Fri rasting på Stelletjavri (85), Loktajávri (115), Suolojávri (102), Buvrejávrit (136) i tillegg til videreføring av eksisterende rastebestemmelser.
- Ny tilknytning til Hammerfest kommune ved Hatter

Følgende løyper er utredet og foreslås ikke vedtatt. Det foreslås likevel å sende disse ut på høring:

- Løype 31 Ruhkojávri til kommunegrense Hammerfest (Begrunnelse: reindrift, friluftsliv og delvis naturmangfold)
- Løype fra Sløkevika til løype 27 (Begrunnelse: reindrift)
- Løype fra Børselvnes til Rássegurra (Begrunnelse: sikkerhet)

Rastebestemmelsene som ble vedtatt i forskrift i 2018 videreføres og innarbeides i ny løypeforskrift. Gjeldende løypeforskrifter oppheves når ny forskrift er rettskraftig.

Grunneier

Et stort antall private eiendommer påvirkes av løypene. Før løypenettet kan vedtas må det foreligge samtykke fra samtlige av om lag 200 grunneiere til eiendommer som berøres av løypenettet. Kommunedirektøren tar forbehold om at det kan ta tid å få avklart samtykke med alle grunneierne. Det er også sannsynlig for at enkelte ikke gir samtykke, og at vi derfor kanskje må endre noen traseer.

Sikkerhet og kryssing av vei

Det foreslås fartsgrenser i nærheten av støyømfintlig bebyggelse og av trafikksikkerhetsmessige årsaker. Det foreslås noen mindre endringer på løype 13B av hensyn til utredet skredfare i dette området. Det foreslås en rekke nye kryssinger av offentlig vei. Alle disse løypekryssingene må opparbeides iht. Statens vegvesens veileder. Alle veikryssinger må godkjennes av veieier før de kan opprettes. Bestemmelser om merking av farlige områder på innsjøer videreføres. Det foreslås at det settes opp skilt der det er nedsatt fartsgrense, rasteforbud, farlig is, snøskredfare og skiløype.

Stenging av løyper

Det foreslås å ta inn en bestemmelse om at kommunen selv kan stenge løypene. Dette vil betyr at kommunen kan ta seg av dialog med reindrift og stenging og åpning av løyper. Dette er en ordning som kan gagne både skuterbrukere og reindriften dersom denne ordningen baseres på gjensidig tillit og samarbeid og dersom det gis klare retningslinjer til administrasjonen. Fylkesmannen ønsker at kommunene skal ta seg av stenging med hensyn til reindrift. Det påpekes at Fylkesmannen fortsatt kan stenge løypene med hjemmel i motorferdsloven §9.

Gebyr for bruk av løypenettet

Kommunedirektøren foreslår en bestemmelse som åpner for å ta gebyr for bruk av løypene. Kommunedirektøren tar per nå ikke stilling til om det bør innføres gebyr.

Løyper i Halkavarre skytefelt

Med bakgrunn i økt aktivitet på Porsangmoen og i Halkavarre hyttefelt fastslår Forsvaret at løype 17 må legges lenger vest av sikkerhetsmessige hensyn og at denne løypen i første omgang må gjennomføres som et prøveprosjekt. Forsvaret aksepterer videreføring av løype 15 øst for Stuorra Gagga mot at det ikke opprettes løype gjennom Martinskaret og at det ikke gis flere dispensasjoner i dette området. Martinskaret er del av et nedslagsfelt og område med blindgjengere. Kommunedirektøren påpeker at det ikke kan gis retningslinjer om saksbehandling i

dispensasjonssaker i forskriftsteksten, men en retningslinje om behandling av dispensasjoner gjennom Martinskaret kan eventuelt fremmes som et kommunestyrevedtak samtidig som forskriften vedtas. Kommunedirektøren anbefaler at innspillet fra Forsvarsbygg tas til følge. Forsvarsbygg har lang erfaring med å vurdere risiko knyttet til forsvarets aktivitet, og det er en kjensgjerning at forsvarets gjenoppbygging på Porsangmoen med tungt materiell og økt øvingsfrekvens vil medføre økt risiko for uønskede hendelser. Forsvarsbygg uttaler: «Forsvarsbygg gir uttalelser til denne type saker for å ivareta forsvarssektoren sine arealbruksinteresser. Utgangspunktet vil alltid være at Forsvarets faste tilstedeværelse har bakgrunn i en nasjonal avgjørelse om lokalisering, og at den militære virksomheten som med avgjørelsen er tiltenkt å være på stedet må kunne gjennomføres i tråd med øvings- og utdanningsbehovet.». Forsvarsbygg uttaler videre at det er vesentlig for forsvarssektoren å påse at sikkerhetsrisikoen er maksimalt redusert.

Økonomiske konsekvenser

Innføring av ny løypeforskrift vil medføre kostnader til blant annet opparbeidelse av krysningspunkter over offentlig vei iht. veileder og innkjøp og oppsetting av skilt. Flere løypekilometer krever også flere stikker og mer innsats blant personell som gjennomfører merking. Dette er kostnader som må innarbeides i fremtidige budsjett.

Kommunedirektørens innstilling

Formannskapet vedtar høringsdokumentet med forslag til Forskrift om skuterløyper i Porsanger kommune og sender saken til høring og offentlig ettersyn i 9 uker etter reglene i Plan- og bygningsloven § 11-14 jf. Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 4a.

Saksprotokoll i Utvalg for natur- og ressursforvaltning - 17.06.2020

Behandling:

Natur og ressursforvaltnings utvalget følger kommunedirektørens innstilling:
Votering: Enstemmig

Utvalg for natur- og ressursforvaltning vedtak:

Formannskapet vedtar høringsdokumentet med forslag til Forskrift om skuterløyper i Porsanger kommune og sender saken til høring og offentlig ettersyn i 9 uker etter reglene i Plan- og bygningsloven § 11-14 jf. Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 4a.

Saksprotokoll i Formannskapet - 17.06.2020

Roy Myrheim

Løypene skal stikkes i tråd med kartfestet trase, men kan avvike med inntil 30 meter der det er nødvendig for å sikre en funksjonell og sikker løypetrase.

Behandling:

Endringsforslag fra Roy Myrheim:
Votering: Enstemmig

Kommunedirektørens innstilling med vedtatt endring:
Votering: Enstemmig

Formannskapet vedtak:

Formannskapet vedtar høringsdokumentet med forslag til Forskrift om skuterløyper i Porsanger kommune og sender saken til høring og offentlig ettersyn i 9 uker etter reglene i Plan- og bygningsloven § 11-14 jf. Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 4a.

Høringsdokumentet er vedtatt med følgende endring:

Løypene skal stikkes i tråd med kartfestet trase, men kan avvike med inntil 30 meter der det er nødvendig for å sikre en funksjonell og sikker løypetrase.